

ΟΙ ΛΑΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ἐνούμα ἔλις Α 128—61

Στριμώχονταν καὶ προχωροῦσαν στὸ πλευρὸ τῆς Τιαμάτ.
 Λυσσασμένοι ραδιοῦργοῦν ἀκατάπαυστα νύχτα καὶ μέρα,
 εἶναι ἀποφασισμένοι γιὰ μάχη, μουγκρητά, λύσσασμα,
 κάνουν συνέλευση νὰ ἐτοιμαστοῦν γιὰ τὴ μάχη.
 Ἡ Μητέρα Χουμπούρ,¹ αὐτὴ ποὺ πλάθει ὅλα τὰ πράγματα,
 πρόσθεσε ὄπλα ἀκατανίκητα, γέννησε τερατόφιδα,
 μὲ δόντια κοφτερά, μ' ἄσπλαχνα φαρμακόδοντα.
 Φαρμάκι ἀντὶ γιὰ αἷμα εἶχε γεμίσει τὰ κορμιά τους.
 Βρυχώμενους δράκοντες εἶχε ντύσει στὸν τρόπο,
 τοὺς εἶχε στέμματα φωτιστέφανο, κἀνοντάς τους σὰ θεοὺς,
 ποὺ ὅποιος τοὺς βλέπει, νὰ χάνεται ταπεινωμένος
 καί, μὲ σηκωμένα τὰ κορμιά, κανεὶς νὰ μὴν τοὺς ξαναφέρει πίσω.
 Ἔστησε τὴν Ὀχιά, τὸ Δράκοντα καὶ τὴ Σφιγγά,
 τὸ Μεγάλο Λιοντάρι, τὸ Ἀγριόσκυλο καὶ τὸν Ἀνθρωποσκορπιό,
 τοὺς δυνατοὺς Λιοντοδαίμονες, τὴ Λιμπελούλα, τὸν Κένταυρο
 νὰ κρατᾶνε ὄπλα ἄσπλαχνα, ἄφοβα στὴ μάχη.
 Γερεῖς ἦταν οἱ ἀποφάσεις τῆς, ἀκαταμάχητες ἦταν.
 Ἐντεκα τέτοια γέννησε, ὅλα μαζί.
 Ἀπ' τοὺς θεοὺς, πρωτότοκό τῆς, ποὺ σχημάτισε [τὴ Συνέλευσή τῆς],
 ὕψωσε τὸν Κίνγκου, τὸν ἔκανε ἀρχηγό τους.
 Τὴν ἐδήγηση τῶν ταγμάτων, τὴν προσταγὴ στὸ Συμβούλιο,
 τὴν ὕψωση τῶν ὄπλων γιὰ τὸν ἀγῶνα, τὸ προχώρημα στὴ μάχη,
 στὴ μάχη τὸ πρῶτο πρόσταγμα,
 αὐτὰ στὰ χέρια του τὰ ἐμπιστεύτηκε καθὼς τὸν κάθιζε στὸ Συμβούλιο :
 « Ἐριξα γιὰ σᾶς τὴ γητεῖα τιμώντας σας στὴ Συνέλευση τῶν θεῶν.
 Νὰ συμβουλευέτε ὅλους τοὺς θεοὺς σᾶς ἔδωσα τὸ δικαίωμα.
 Ἀληθινά, εἴσαστε ὑπέρτατοι, τὸ μοναχὸ ταίρι μου εἶστε σεῖς.
 Ἡ φωνὴ σας θὰ ξεπερνᾶει ὅλους τοὺς Ἀγουνάκκι ! »
 Τοῦ ἔδωσε τίς Πινακίδες τῆς Μοίρας, τίς ἔδεσε στὸ στήθος του :
 « Ὅσο γιὰ σένα, ἡ προσταγὴ σου θὰ ἔναι ἀνάλλακτη,
 [ὁ λόγος σου] θὰ κρατᾶει ! »,
 Μόλις ὁ Κίνγκου ὑψώθηκε, κατέχοντας [τὴ σειρὰ τοῦ Ἀνοῦ],
 τῶν θεῶν, τῶν παιδιῶν του [ἀποφάσισαν]³ τὴ μοῖρα :
 « Ὁ λόγος σας θὰ κάνει τὴ φωτιὰ νὰ φεύγει,
 θὰ ταπεινώνει τὸ Δυνατὸ Ὅπλο, ποὺ σαρώνει τὰ πάντα ».

Σημειώσεις

1. Τὸ θηλυκὸ ἀντίστοιχο τοῦ Ἐα. 2. Στὸ κείμενο : « νὰ ξαναφέρει τὰ στήθη τους ». 3. Ἀποφάσισαν : ἡ Τιαμάτ καὶ ὁ Κίνγκου.

συνεχίζεται

Ἴνκας

1

Ἄντρες
 Χό ! Νίνη,

ἔδω τὸ ραβδί ποὺ σκάβεις, ἔδω τὸ
 αὐλάκι,
 ἔδω ὁ ἰδρώτας, ἔδω ὁ μόχθος.

Γυναίκες

Ζήτω, άντρες, ζήτω!

2

Λυπήσου τὰ δάκρια μου,
λυπήσου τήν αγωνία μου.
Τὸ πιὸ πονεμένο παιδί σου,
ὁ πιὸ πονεμένος ὑπηρέτης σου
μὲ δάκρια σὲ ἱκετεύει,
χορήγησε τὸ θαῦμα
τοῦ νεροῦ,
χορήγησε τὸ δῶρο τῆς βροχῆς
σὲ μένα τῇ δυστυχημένην,
σ' αὐτὸ τὸ πλάσμα
ποῦ ἔπλασε ὁ Πατσακαμάκ.

3

Μὲ τοῦτο τὸ τραγούδι μου
θὰ κοιμηθεῖς
καὶ θὰ ῥθω
στῆς νυχτιᾶς τῆ νέκρα.

5

ᾠ Δημιουργέ! Ἐσύ ποῦ κατακτᾶς, ὦ Βιρακότσα, ποῦ εἶσαι παρὼν αἰώνια, ὦ Βιρακότσα!

Ἐσύ, ποῦ ἴσο σου δὲν ἔχεις ὡς τῆς γῆς τὶς ἄκρες!

Ἐσύ, ποῦ ἔδωσες ζωὴ καὶ γενναιότητα στὸν ἄντρα, λέγοντας
αὐτὸ ἄς γίνεῖ ἄντρας,
καὶ στῆ γυναίκα, λέγοντας

ἄς γίνεῖ αὐτὸ γυναίκα!

Ἐσύ, ποῦ τοὺς ἐδημούργησες κι ὑπόστασε τοὺς ἔδωσες!

Ἐσύ, ποῦ εἶσαι στὰ φηλὰ οὐράνια

καὶ στὰ σύννεφα τῆς καταγιῶδας,

δὲσε σ' αὐτὸ μακριὰ ζωὴ,

καὶ δέξου τούτη τῇ θυσία,

ὦ Δημιουργέ!

Σημειώσεις

1. Τραγούδι τῆς δουλειᾶς. Ἕνας ἔσκαβε κι οἱ συγγενεῖς του, σὲ μὰ γραμμὴ σ' ἄλλο τὸ χωράφι, τοῦ τὸ τραγουδοῦσαν, καθὼς αὐτὸς «θριάμβευε», νικοῦσε τὸ χῶμα ξεκοιλιάζοντάς το (Γκαρκαλάσο) 2. Προσευχὴ γυναίκας ποῦ κρατᾶει τὴν «κρατημένη» βροχή, καθὼς φτυδεύει. 3. Ἐρωτικό. 4. Ἄλ' τὰ τραγούδια ποῦ σώθηκαν μὲ

4

ᾠραία πριγκήπισσα,
ὁ ἀγαπημένος σου ἀδερφός
ἢ κούπα σου
σπάζεται τώρα.

Γι' αὐτὸ λοιπὸν βροντή,
ἀστραπή, ἀστραπή,
κεραυνοὶ πέφτουν·
ὅμως, πριγκήπισσα,
τὸ νερὸ σου
σταλάζοντας, βρέχει
ἐκεῖ ποῦ κάποτε
καὶ χαλάζει θὰ ἴναι
καὶ χιόνι.

Πλάστης τῆς γῆς,
ὁ Πατσακαμάκ,
ὁ Βιρακότσα,
γι' αὐτὸ τὸ καθήκον
σ' ἐτοποθέτησε,
σ' ἐδημούργησε.

προφορικῆ παράδοση. Τὰ τραγουδοῦσαν ἐπαγγελματίες τραγουδιστές, οἱ χάραβεκ, στὶς γιορτές. Αὐτὸ τὸ ἔλεγε «ὁ Ἴνκα» καὶ σῶθηκε σὲ κουίπου, ἓνα σύστημα ἀπομνημόνευσης (γλώσσας) τῶν Ἴνκας ἀπὸ σκοινιά μὲ κόμπους. 5. Γιὰ τὸ Βιρακότσα, τὸ μεγάλο θεὸ τῶν Ἴνκας.

συνεχίζεται